

Lucia Ďuriš Nicholsonová
Poslankyňa Európskeho parlamentu

Soňa Gaborčáková
Štátna tajomníčka
Ministerstvo práce, sociálnych
vecí a rodiny Slovenskej republiky

Jana Žitňanská
Poslankyňa Národnej rady
Slovenskej republiky

Vážené pani riaditeľky, vážení páni riaditelia a vážení zamestnanci sociálnych služieb,

Posledné mesiace všetci zažívame bezprecedentnú situáciu s pandémiou COVID-19 nielen u nás na Slovensku a v Európe, ale na celom svete. Ako nám ukazujú posledné týždne jej život ohrozujúce dopady sú najvýraznejšie práve v oblasti podpory seniorov a ľudí so zdravotným postihnutím v sociálnych službách.

Denno denne vidíme vaše nasadenie a úsilie, ktoré vkladáte do vašej práce a podpory a starostlivosti o prijímateľov sociálnych služieb vo vašich zariadeniach. **Z týchto dôvodov vám chceme aspoň takto na diaľku vzdať úctu, poďakovať a vyjadriť so všetkou pokorou ocenenie vašej nenahraditeľnej práce pre všetkých ľudí, ktorým pomáhate a podporujete ich.**

Súčasná kríza v plnej nahote odhalila, že oblasť sociálnych služieb bola dlhodobo spoločnosťou podceňovaná a zanedbávaná. Nedostatok financií, poddimenzovaný a zle zaplatený personál, zlé priestorové podmienky, prevaha inštitucionálnej starostlivosti. Túto situáciu dlhodobo zachraňujete svojou obetavou a nespochybniteľnou prácou, ale súčasná situácia nám ukazuje aj to, že poskytovanie sociálnych služieb a podpory vo veľkokapacitných zariadeniach sociálnych služieb je oveľa rizikovejšie a nebezpečné, či už pre samotných prijímateľov sociálnych služieb, ale aj pre vás pracovníkov týchto sociálnych služieb. **Situácia s pandémiou COVID-19 naplno odhalila, že udržiavanie súčasného stavu poskytovania sociálnych služieb na Slovensku už nie je ďalej možné a vyžaduje zásadné zmeny.** Napriek všetkým dodržaným opatreniam z vašej strany nie je reálne možné uskutočňovať všetky preventívne odporúčania, ktoré dodržiavame bežne vo svojom každodennom živote doma, ako sú napr. sociálny odstup a ďalšie. Vo veľkokapacitných inštitúciách sa to jednoducho nedá realizovať. Je to možné len za pripustenia bezprecedentného zásahu do ľudských práv.

Vaše zariadenia sociálnych služieb sa zapojili do náročného procesu prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť (deinštitucionalizácia). Tento Váš krok sa ukazuje z hľadiska budúcnosti ako kľúčový a zásadný, lebo len v komunite, domácom prostredí a v komunitných sociálnych službách dokážeme spoločne efektívne podporovať seniorov a ľudí so zdravotným postihnutím tak, aby sme ich lepšie ochránili a zároveň zásadne nevstupovali do ich základných ľudských práv a slobôd. No zároveň v komunitnom prostredí vieme rýchlejšie a lepšie reagovať na nečakané situácie, ako je aj napr. pandémia COVID-19.

Z týchto dôvodov chceme tiež spoločne oceniť vašu odvahu v tom, že ste sa zapojili do procesu prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť aj prostredníctvom národného projektu podpory deinštitucionalizácie zariadení sociálnych služieb. V tejto neočakávane ťažkej dobe ste priekopníkmi, ktorí môžu ukázať nielen sebe, svojim prijímateľom sociálnych služieb, ich rodinám a blízkym, ale aj verejnosti, že cesta transformácie a deinštitucionalizácie sociálnych služieb je tým

správnym krokom ku kvalitnejšej a na človeka orientovanej podpore a pomoci pre všetkých, ktorí ju potrebujú.

Veríme, že tento krok rovnako oceňujú aj vaši zriaďovatelia. Na ceste, ktorou ste sa vybrali máte určite okolo seba odborníkov a ľudí, ktorí vás podporujú, či už cez národný projekt deinštitucionalizácie zariadení sociálnych služieb, alebo aj mimo neho cez odborné organizácie a jednotlivcov. Potreba tejto zmeny je v tomto období viac než jasná a ukotvená v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ale aj v novom Programovom vyhlásení vlády SR.

A aj preto vás chceme v tejto situácii a vo vašom rozhodnutí realizovať proces transformácie a deinštitucionalizácie vašich služieb povzbudiť a podporiť. Ale zároveň vám aj prisľúbiť našu pomoc pri realizovaní týchto nevyhnutných systémových zmien v našej spoločnosti.

S úctou,

Lucia Ďuriš Nicholsonová, v.r.

Poslankyňa Európskeho parlamentu – predsedníčka Výboru Európskeho parlamentu pre zamestnanosť a sociálnu inklúziu

Soňa Gaborčáková, v.r.

Štátna tajomníčka Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Jana Žitnanská, v.r.

Poslankyňa Národnej rady Slovenskej republiky – predsedníčka Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre sociálne veci

Na vedomie:

Erika Jurinová, predsedníčka, Žilinský samosprávny kraj

Ján Lunter, predseda, Banskobystrický samosprávny kraj

Juraj Droba, predseda, Bratislavský samosprávny kraj

Rastislav Trnka, predseda, Košický samosprávny kraj

Milan Belica, predseda, Nitriansky samosprávny kraj

Milan Majerský, predseda, Prešovský samosprávny kraj

Jaroslav Baška, predseda, Trenčiansky samosprávny kraj

Jozef Viskupič, predseda, Trnavský samosprávny kraj